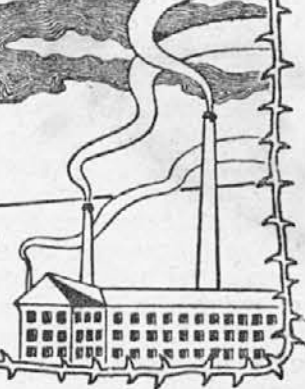

NAŠA MOČ

GLASILO
SLOVENSKEGA
DELAVSTVA

Izhaja vsak
petek.

Uredništvo in
upravnništvo v
Kopitarjevih ulicah
št. 2.

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 3.—
pololetna . . . „ 1.50
četrtna . . . „ 0.75
Posam. šte. „ 0.10

Štev. 16. V LJUBLJANI, dné 22. marca 1907. Leto II.

Baklja v izdajavsko gnezdo!

Kaj mi sodimo o socialni demokraciji, je znano. V svojem taboru imajo mnogo delavcev; že zato se moramo zanimati zanje. Vedno smo povdarjali, da morajo delavske stranke v strogo strokovnih stvareh marširati skupaj. Tega se bomo tudi držali. Velikih shodov in sprevodov za splošno in enako volivno pravico bi socialni demokratje svoj čas brez nas ne bili napravili. Naša strokovna društva so za vse; tudi socialnemu demokratu ne zapiramo vrat; skrbje za zboljšanje delavskih razmer brez ozira na političko prepričanje svojih članov. Jesenice, Vevče in ljubljanska tobačna tovarna so temu krassen dokaz. To našo prijaznost so socialni demokratje izrabljali, kakor so jo mogli, in kadar so jo potrebovali. Drugače so pa bili po nas in nas zmerjali, da se je vse kadilo. Tako se godi tudi sedaj!

Da so pa sodrugi tako strašno trapasti, kakor so se pokazali pri pripravah za državno-zborske volitve, tega bi ne bili nikdar mislili. Zdelo se nam je pač neumno, da v svojem glasilu in po svojih shodih govore venomer o verskih stvareh in o duhovščini, ker te stvari ne

Ivo Češnik.

Procesija.

Morda ste že bili v taki procesiji, oči vam niso zrle pobožno k nebu, pest se je krčila, zobje so škripali; morda ste jo gledali le od daleč, morda v duhu in ste hvalili Boga, da vas niso zanesli valovi življenja vanjo; znabiti se ji je tainoni smejal. Tudi takih ljudij je mnogo, ki vidijo v mizeriji komično stran . . .

Proletarec Pavle je hodil po tistih dolgih predmestnih ulicah, polnih prahu, obdanih od očrnelih zidov. Tuintam je strmel kvišku dimnik, širok, črn in grozen kot pošast. Noče je bila in luna se je prikazala izza oblakov. Krik in vik se je čul iz žganjarn, podzemskih beznic in zakotnih gostiln. Tuintam so se zganile sence in šle v obilnem številu mimo njega. Brez zobe lobanje so bile in živi skeleti. Zaletavale so se po cesti, padale, klele. Na voglu se je ustavil in pogledal tisto pisano množico.

Sključen in grbav starec je vodil mlado, morda štirinajstletno deklico in jo suval z roko v hrbet.

spadajo med naše stanovske zadeve in se silno čudno vidi, če v takimenovanem delavskem listu bereš samo o klerikalcih, škofih in fajmoštrih. Pa tega smo se že nekoliko navadili. Kar so pa zdaj napravili, je pa neumljivo. Nam delavcem se gre pri prihodnjih volitvah za to, da pridejo naši, ali vsaj nam prijazni zastopniki v državni zbor. Kaj pomaga delavcem, če se izvolijo za poslance ljudje, ki ne znajo drugega, nego psovati vero in cerkev? Socialni demokratje pri nas, ali takozvana jugoslovanska socialna demokracija je pa napravila to-le:

1. V Trstu se je zvezala s kapitalistiško, skrajno Slovanom sovražno vladajočo laško stranko. Slovenci so ponudili socialnim demokratom zvezo. Ko bi jo bili sprejeli, bi bila v Trstu izvoljena dva slovenska poslanca, dva socialna demokrata in samo en laški kapitalist in iredentovec. A socialni demokratje v Trstu s Kopačem vred so tam nastopili proti zvezi s Slovenci in bodo tako pomagali najstrupenejšim delavskim in slovenskim nasprotnikom. Dobro bo, če naši Notranjci izprašajo Kopaču v tem oziru vest!

2. Na Kranjskem se socialni demokratje ne morejo zvezati z Lahi ali Nemci; zato so se pa zvezali z liberalci. Prebedasto! Takega kompanjona so vredni. Naj poginejo ž njim vred. Po shodih in po svojih listih in letakih kriče, da so oni edina ljudska stranka. In ta stranka se veže naravnost s tisto stranko, ki je nasprotnovala splošni in enaki volivni pravici, in ji dejansko še nasprotuje. Pomagati hoče ljudem, ki delavcu ne privoščijo nobene pravice, ki se sami imenujejo meščanska stranka, ki so v »Slovenskem Narodu« nakidali že cele vozove gnoja na delavce in delavke. Ali je še kje kak socialni demokrat, ki zna zarudeti? Ali je res nesramnost in breznačajnost pri teh

ljudih tako velika, da požro mirno take reči. Ko bi bilo mogoče, bi silno radi videli, kako bi proletarski sodrugi nosili svoje glasovnice za Deklevo ali Hribarja. Vlačuge, ki se prodajajo, in od tega žive, bi po pravici ob takem prizoru lahko ponosno dvignile svoje glave, češ: Me vendar še nismo padle tako globoko.

Naj pride še potičnik Kocmur in naj se upa govoriti o socialnodemokratski delavski stranki! Samo krohot vseh pametnih ljudi mu bo v odgovor. In mi? Vkljub vsemu temu združujemo svoje stališče: Socialna demokracija je pokazala svojo propalost.

Vendar nam je bližje nego liberalci. Zato bi mi ob ožjih volitvah, ko bi kje prišlo do tega, s svojimi somišljeniki vred v boju med liberalcem in socialnim demokratom odkrite glasovnice nesli za socialne demokrate. Pri nas je namreč značaj doma; mi držimo nase in zato smo sposobni za tako politiko. Seveda ne bomo prišli do nje. Na Slovenskem ne zmaga noben liberalec in noben socialni demokrat pri teh volitvah. Po izdajavski še prav gotovo ne. Za to bo poskrbelo zavedno delavsko ljudstvo.

Med brati in sestrami.

Maribor. (Najnovejša zgodovina »Naše Moči«.) Piše se nam: Prijatelj prinese mi številko 14 »Naše Moči«. Ko bi jo vi videli, gotovo bi se vam smilila in bi vprašali, kdo te je pa tako zdelal? Članek »Rdeča farbarija« se skoraj ni mogel več brati, tako so bile obrabljene črke. Tudi jaz sem jo vprašal, nakar mi je odgovorila to-le: Ko sem se z več sestrami pripeljala v Maribor, dobili so nas v roke sami katoliški možje. Ti so me s tako prijaznim obrazom prebirali, da sem se še jaz mogla včasih nasmejati. Ker sem pa šla z rok v roke, nisem zapazila, kdaj sem prišla v socialnodemokratske roke. Po obrazu šele spoznam, ker ti niso

nisem mogla in zaslužiti otroku kruha. Že ves teden je bil lačen, ljudje. Pustite me, saj ga nisem hudo. V glavi mi je tolklo, pa sem ga udarila — mojega ubogega Peterčka.

Od zadaj jo je sunila moška pest, da je zavpila in urneje stopila s stražarjem, ki jo je zdajnzadaj motril in gledal njeno izsušeno lice. Morda se mu je celo usmili.

In šla je dolga procesija. Mladi so bili v nji, v prvem cvetu mladosti, vsi umazani, izsušena telesa, in odrasli, tu z zabuhlimi obrazi, tam skeleti. In zdelo se mu je, da gre zadaj poganjač in vihti bič. Vihti bič in poka, da se razlega po dolini. Čreda gre pred njim pokorna, čreda, ki ima napisano s krvavimi črkami na čelu: smrt.

Pavle je šel dalje . . .

(Konec prih.)

»Vlačuga, ali ti nisem ukazal, da bodi doma.«

Udaril jo je po plečih, deklica je zajokala.

Za njima sta se opotekala dva pijana delavca in kričala drug na drugega.

»Mrha, daj za pijačo! Vse si mi popil.«

»Tiho! Ženi povem, da te natepe.«

Prišla sta mož in žena, raztrgana in umazana. On je zamahoval s palico nad njeno glavo in vpil:

bilj tako prijazni z menoj, da sem pri sovražnikih. Hitro jih pride več vkup, tako da sem čez nekaj časa že bila kakor v tiskalnici. In pa tako blizu ognja! Mislila sem, zdaj in zdaj me dobi svetli Florijan! Tako kar umoriti me niso hoteli, ampak sklenili so, da me poprej še nekaj časa mučijo. In res! Eden me nese v pisarno, kjer me sprašujejo, kakor sem pozneje zvedela, kaj imam jaz kot kranjska rojakinja v štajerskem nemškem mestu iskati. Nisem jih razumela, zato sem tudi molčala, ker nočem znati nemško. Hitro si pomagajo. Poiščejo tolmača in haid zopet pred sodnika. Tolmač me vpraša, zakaj prenašam novice od tu, o katerih še drugi listi molče. Kje imam to pravico! Tu-le, jim pravim, in hitro potegnem iz žepa kos obrabljenega papirja, na katerem je tiskan paragraf, ki pravi, da imajo vsi avstrijski državljani enake pravice, naj si bo Nemec ali Slovenec, socialni demokrat ali krščanski sociallec. Krščanske socialce zastopam jaz in se bodem od zdaj še večkrat oglašala pri vas. Tudi ona so ljudje, kot drugi, ki zahtevajo, da se ravna ž njimi človeško, ne pa kot svinja z mehkom. Ko jim to povem, so me spustili tam. Šla sem ne vem skozi koliko rok še, dokler nisem zopet prišla k prijateljem. Pljunki, ki sem jih dobila, se ne poznajo več, posušili so se. Moji sestri se bolje godi, poslali so jo nekemu gospodu na Dunaj za spomin, gotovo bo bolj pazil nanjo, kot so tu name. Mlajša moja sestra je pa tudi veliko trpela. Dobili so jo v roke ljudje, ki niso znali slovensko, pa so jo tako dolgo stiskali, da so začele nemške črke kapljati na tla. Samo to se spominjam, da sem videla na tleh ležati črke: »Unsere Kraft«. Kaj se je potem zgodilo, ne vem. Morebiti se pozneje na kaj spomnim. — Usoda številke, ki je tako romala, nas zelo veseli. No, skrbelji bomo, da bo »Naša Moč« še večkrat povedala gotovim mariborskim ljudem resnično v brk.

Vevče. Delavec nam piše: Delavstvo mora misliti predvsem na izboljšanje svojega položaja. In predvsem mora zahtevati preskrbo glede na onemoglost in na starost. Kakor smo dobili vsi volivno pravico, dobiti moramo tudi splošno starostno preskrbo. Stojimo delavci na stališču: Vun z ljudskim zavarovanjem brez razlike spola ali stanu! Do starostne preskrbe ima pravico vsak državljan. Velika beda je zdaj. Srečen tisti, ki ne more več delati in si ne more ničesar prilhraniti, da dobi liki berač preskrbo v starosti v obliki miloščine. Glavna dolžnost prihodnjega državnega zbora bo, da nam da pravo ljudsko zavarovanje.

Vevče. Spomnil se je na nas namreč grdi, z umazanimi in zapracanimi črkami tiskani »Rdeči Prapor«. Ko je 10. m. m. tako grdo padel A. Polmajnar z govorniškega odra na shodu, smo čuli med tednom že, da se tisti socialnodemokratski naš general brez armade pripravlja na odgovor, če bosta »Slovenec« ali pa »Naša Moč« povedala, da je Tone Tolmajnar socialni demokrat. In res. »Naša Moč« zbode rahlo rdečega Toneta. »Rdeči Prapor« pa prične streljati s topovi. In mislil bi človek, strašne grehe smo storili. A ko prečitaš tisti zamazani, oči režeči tisk, pa vidiš, da je ubogemu debelemu rdečemu generalu artiljerije Lojzetu brez kanonirjev zmanjkalo krogelj! Lojze, ali se ti meša? Nimaš li nič lastnih misli? Slep brez krogelje ustrelil lahko vsako otroče. In ti Vekoslav, pa prepisuješ »Sloveski Narod« iz leta 1905. Seveda tvoja dušna paša je »Narod«. In kar je pisal enkrat »Narod«, naj pa čitajo še enkrat v slabšem tisku socialni demokrati — drugod. Le ena točka, ena sama je nova. Ta pa dokazuje, da Lojzetu generalu ni za delavstvo, marveč samo za kronce! Nekaj je s trdom načelkal o nekem pogrebnem društvu. Mi se namreč udeležimo pogreba, če umre kak naš član. Če je le dovolj delavcev prostih, preskrbimo tudi nosače. Tega pa naš Lojze ne zastop. Se sicer prav nič ne čudimo, ker debeluharji niso kdosi gavedi kako bistroumni. Nam je sicer vse eno, naj čeka Lojze kar hoče. Še manj ga pa bomo vprašali za svet. In čemu li? Kaj nas pa brigajo opice, ki so zaigrale še svojo bakljo. Kar se pa tiče, da smo odklonili ponujeni nam dar za klavir, pa le: Mi nismo prosili nobene miloščine! Nismo berači, zanašamo se na lastno svojo stanovsko združeno moč in pa na našo žuljave pesti!

Bistrica v Rožu. Vi ne veste, kako sedaj ljudje radi berejo »Našo Moč«. Kar trgajo se zanjo, ko pride nedelja. Vsak vpraša naprvo ali je kaj od Fausta. Prav fejest bi ga dali, saj ga še premalo; tako in podobno govore ljudje, katere pa Faust šteje med »svoje«. Pri nas so namreč čudne razmere, da en človek koman-

dira kar dve občini: Bistriško in Svetnovaško. Že v eni zadnjih številki je nekdo pojasnil in popisal vsaj nekoliko naš položaj. Vrhovna in poveljujoča glava je vedno na istem mestu, če tudi se osebe menjavajo. Prvi je bil Tobeitz, potem Papenkordt doma zunaj v »rajhu« in sedaj Faust. To je trojica, ki nam ne bo izginila iz spomina tako hitro. Med njimi je bilo sicer nekaj drugih oskrbnikov in gospodarjev, ki pa ne pridejo mnogo v poštev. — Kako mirno in zadovoljno je bilo vse pod ravnateljem Hacetltnom, pravijo stari delavci, ki so delali v tovarni že pred 25. leti. Kakor so mi pravili stari delavci, je bil Hacetl rodem Čeh, mirna in blaga duša. Pod njegovim oskrbništvom so fužine tudi najbolj cvetele, kar potem še do danes niso in če se razmere temeljito ne izpremenijo, tudi ne bodo tako hitro. Tudi Hacetl nikdar ni dopustil, da bi pritiskal kdo ob volitvah na kateri koli način na delavce. Le idite volit in pametno volite, a mene nikar. To so bile navadne besede, kadar so bile občinske volitve. Prišli so žal, drugi časi, ko je nastopil kot ravnatelj Tobeitz. Na vse kriplje je pritiskal na podrejene mu delavce posestnike, da so pri volitvah šli primorani v boj za njegovo stranko, ki se je pričela ž njim. Še danes čujem besede, ki jih je govoril enkrat pred občinskimi volitvami: Ta teden bodo občinske volitve in kdor ne pojde z nami, nima pri nas ničesar več iskati. In mož je do pičice izpolnil, kar je zagrozil. En delavec posestnik, ki je že dolga leta delal v tovarni in tam pustil najboljše moči, je bil postavljen tedaj na cesto. Tovarne so tako postale pod njim zavod za nemškutarijo, katera cveti še dandanes. Prišel je za Tobeitzem Papenkordt, rojen Prus. Mož je bil v začetku sladak kot med, a kmalu je tudi pokazal svoje liberalne rožičke. Pod njegovo komando bi prišle tovarne na kant, ko bi o pravem času ne opomnil neki zvesti uradnik, domačin, tedanjega lastnika tovarne barona Helldorfa, o početju Pappenkordtovem. No, za njega je kmalu prišel dan plačila in hitro je moral iti. In sedaj kraljuje Faust, v mnogih ozirih podoben prejšnjim. Ko je prišel na Bistrico, ubog kot cerkvena miš, je hodil redno vsako nedeljo v Sveče v cerkev. Čudno se nam je sicer zdelo, ker take vrste ljudje ne hodijo v cerkev, a potolažili smo se, misleč, to je mož poštenjak. In to je menda premotilo tudi naše tedanje občinske očete, da so ga posadili že prvo leto na županski stolec. Tako smo si naložili to »pest«, da nas tepe, kjer nas le more. Mož pa tudi izrablja svoj upliv, kjer ga le more. Ko je bilo zadnjič zborovanje v Podsinjivasi in sta Košičev Pepček in Faust sklenila, da razbijeta shod na vsak način, je kar zapovedal svojim mojstrom, naj naženo kolikor mogoče mnogo delavcev vkup. Mojster Andrejčič je pa takole ukazoval po tovarnah: Jutri moraš iti na shod, so direktor ukazali. V nedeljo popoldan pa, ko je že peljal Faust svojo mogočno vojsko na pomoč Košičevemu Pepetu, so nekega delavca še iz postelje sklicali in ga vlekli seboj, da je tako pomnožil njihovo število. Reči se pa mora našim delavcem na čast, da so se vljudno in dostojno obnašali, niso kričali, ne kako drugače motili shod. Vsem delavcem se je bralo na obrazu, da obsojajo nastop Faustov in Pepetov; mnogi so že prej zapustili sobo in se tako umaknili, glasno obsojajoč pijane pretepače iz Svetnevasi.

stranke na volitve. Osebito je pridna S. L. S. na Kranjskem. Kandidati prireajo ti shode, da je pravo veselje. Na čelu kandidatov S. L. S. koraka dr. Krek, veliki ljudski učitelj, ki ti kar po tri ali najmanj po dva shoda priredi vsako nedeljo in praznik v svojem volivnem okraju. Voditelj S. L. S. dr. Šusteršič tudi pridno prireja shode. Naš zvesti prijatelj dr. Žitnik nastopa prav krepko v svojem volivnem okraju. Žitnika bi radi liberalci vrgli menda zato, ker je dober, kakor je že veliko dobrega storil posameznim liberalnim barabam. Pridno prireajo tudi shode Gostinčar, Pogačnik, Demšar in Jaklič. Tudi kandidat Povše priredi po Veliki noči veliko shodov. A naši ne počivajo ne na Goriškem in ne na Štajerskem, kjer so v hudi borbi z liberalci. Na Koroškem so tudi vsak dan slovenski volivni shodi. V Ljubljani je izblebetal dr. Triller ne v veselje Kristanu, da obstoji med liberalci in socialnimi demokrati neki dogovor. Liberalci ponujajo ljubljansko kandidaturu županu Hribarju. No, mi sodimo, da bo za Hribarja, če tudi končno sprejme kandidaturu, grozdje zelo kislo. Preskrbeli bomo Hribarju, da pade kakor je dolg in širok in ostane še nekaj časa ljubljanski župan. Liberalci se strašno zaganjajo v Gostinčarja. Škri-com se seveda zdi čudno, da bi prišel delavec do svojih pravic. Postavili so proti Gostinčarju nekega Grudna. »Slovenec« je posvetil Grudnu sledečo fletno pesem:

Pesem od grudna.

(Poje se: »Al' me boš kaj rada imela?«)

Oj december ali grudna,
al' si zmešan ali si čuden?
Kar še Notranjska stoji:
gruden maja zmagal ni.

V maju solnce gorko sije,
Cvet iz mehke zemlje klije,
tički milo žvrgolē,
ljudsko stranko veselē.

Gruden nas pa v sneg zasiplje,
v peči gode, v ledu škriplje;
— doga noč in katek dan —
vse ga goni, naj gre stran.

Liberalci in ta »mladi«
bi pa grudna v maju radi,
toda nekaj tisoč mož
mu zakliče: »Saj ne boš!«

Žalostna povest od grudna
je za vso deželo čudna,
najbolj čudna pa bo zanj,
ko bo maj se spravil nanj!

Idrija: Kršč. gosp. društv. občni zbor dalje: Denarni promet. Prejemki: Blagajniški preostanek l. 1905 540 K 80 v. Vplačani deleži 664 K. Pristopnine 50 K. Dar neimenovanega 100 K. Prejemki za blago 111.790 K 9 v. Tekoči račun z zvezo 82 K 84 v. Iz Ljudske hranilnice v Idriji vzdignjeni naloženi denar 4.000 K. Obresti naloženega denarja 58 K 8 v.; skupaj 117.285 K 81 v. Izdatki: Izplačani deleži 1.073 kron. Izdatki za blago 93.885 K 75 v. Voznina 3.996 K 25 v. Užitnina 2.393 K 3 v. Inventar premični 38 K 48 v. Davki: hišni 89 K. Hišna najem. 200 K. Pridobinski davek 991 K 91 v. Neposredna pristojbina 6 K 70 v. Plače uslužbencem 1.420 K 80 v. Dnine 59 K 20 v. Pisarniške potrebšč. 186 K 46 v. Tiskovine 82 K 84 v. Poština in brzojavi 13 K 68 v. Kurjava in svečava 130 K 47 v. Bolniška blagajna 45 K 36 v. Nagrade 982 K. Tlak in druge popravila v kleti 119 K 88 v. Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani zavarovalnina za blago 20 K 15 v. Obresti deležev l. 1905 741 K 83 v. Dividende za l. 1905 5.581 K 88 v. V Ljudsko hranilnico v Idriji naloženi denar 4.058 K 8 v. Razni stroški 62 K 30 v. Gotovina konec leta 1906 1.106 K 76 v.; skupaj 117.285 K 81 v. — Račun izgube in dobička. Zguba: Voznina 3.996 K 25 v. Užitnina 2.393 K 3 v. Odpis premičnega inventarja 327 kron 13 v. Davki 1.280 K 91 v. Neposredna pristojbina 6 K 70 v. Upravní stroški 2.920 K 81 v. 4 odstotne obresti rezervnega zaklada 357 K 60 v. Tlak in druga popravila v kleti 119 K 88 v. Zavarovalnina za blago 20 K 15 v. Razni stroški 62 K 92 v.; skupaj 20.311 K 68 v. Dobiček: Kosmati dobiček pri blagu 20.103 K 60 v. Pristopnine 50 K. Dar neimenovanega 100 K. Obresti naloženega denarja 58 K 8 v.; skupaj 20.311 K 68 v. — Bilanca. Imetje: Vrednost blaga 28.830 K 14 v. Vrednost premičnega inventarja 2.303 K 44 v. V Ljudski

hranilnici v Idriji naloženi denar 4.150 K 56 v. Delež pri Zadrúžni zvezi v Ljubljani 200 K. Delež pri Gospodarski zvezi v Ljubljani 20 K. Delež pri Ljudski posojilnici v Idriji 2 K Gotovina konec l. 1906 1.106 K 76 v.; skupaj 36.612 kron 90 v. Dolgovi: Deleži 16.125 K. Tekoči račun z Zvezo 82 K 84 v. Dolg na blagu nezadrúžnikom 2.279 K 76 v. Rezervni zaklad 8.940 kron 78 v. 4 odstotne obresti od tega 357 K 60 v. Čisti dobiček 8.826 K 92 v.; skupaj 36.612 kron 90 v. Na predlog načelnika nadzorstva Franc Oswalda se račun soglasno odobri.

Idrija. (Občni zbor krščanskega gospodarsk. društva dalje.) Denarni promet. Prejemki: Blagajniški preostanek l. 1905 540 K 80 vin. Vplačani deleži 664 K. Pristopnine 50 K. Dar neimenovanega 100 K. Prejemki za blago 111.790 K 09 vin. Tekoči račun z zvezo 82 K 84 vin. Iz Ljudske hranilnice vzdignjeni naloženi denar 4.000 K. Obresti od naloženega denarja 58 K 08 vin.; skupaj 117.285 K 81 vin. — Izdatki: Izplačani deleži 1.073 K. Izdatki za blago 93.885 K 75 vin. Voznina 3.996 K 25 vin. Užitnina 2.393 K 03 vin. Inventar premični 38 kron 48 vin. Hišni davek 89 K. Hišna najemščina 200 K. Pridobinski davek 991 K 91 vin. Neposredna pristojbina 6 K 70 v. Plače uslužb. 1.420 K 80 vin. Dnine 59 K 20 vin. Pisarniške potrebščine 186 K 46 vin. Tiskovine 82 K 84 v. Poština in brzojavi 13 K 68 vin. Kurjava in svečava 130 K. Tlak in druga popravila v kleti 119 K 88 vin. Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani, zavarovalnina za blago 20 K 15 v. Obresti deležev l. 1905 741 K 83 vin. Dividende za l. 1905 5.581 K 88 vin. V Ljudsko hranilnico v Idriji naloženi denar 4.058 K 08 vin. Razni stroški 62 K 30 vin. Gotovina konec l. 1906 1.106 K 76 vin.; skupaj 117.285 K 81 vin. — Račun izgube in dobička. Izguba: Voznina 3.996 K 25 vin. Užitnina 2.393 K 03 vin. Odpis premičnega inventarja 10 odstot. 327 K 13 vin. Davki 1.280 K 91 vin. Upravní stroški 2.920 K 81 vin. 4 odstot. obresti rezervnega zaklada 357 K 60 vin. Tlak in druga popravila v kleti 119 K 88 vin. Zavarovalnina za blago 20 K 15 vin. Razni stroški 62 K 30 vin. Čisti dobiček 8.826 K 92 vin.; skupaj 20.311 K 68 vin. — Dobiček: Kosmati dobiček pri blagu 20.103 K 60 vin. Pristopnine 50 K. Dar neimenovanega 100 K. Obresti naloženega denarja 58 K 08 vin. skupaj 20.311 K 68 vin. — Bilanca. Imetje: Vrednost blaga 28.830 K 14 vin. Vrednost premičnega inventarja 2.303 K 44 vin. V Ljudski hranilnici v Idriji naloženi denar 4.150 K 56 vin. Delež pri »Zadrúžni zvezi« 200 K. Delež pri »Gospodarski zvezi« 20 K. Delež pri Ljudski posojilnici v Idriji 2 K. Gotovina konec l. 1906 1.106 K 76 vin.; skupaj 36.612 K 90 vin. — Dolgovi: Delež 16.125 K. Tekoči račun z zvezo 82 K 84 vin. Dolg na blagu nezadrúžnikom 2.279 K 76 vin. Rezervni zaklad 8.940 K 78 vin. 4 odstot. obresti od rezervnega zaklada 357 K 60 vin. Čisti dobiček 8.826 K 92 vin.; skupaj 36.612 K 90 vin. — Na predlog načelnika nadzorstva g. Franc Oswalda se je račun soglasno odobril. Enako soglasno se je odobril odborov predlog, da se čisti dobiček v znesku 8.826 K 92 vin. razdeli takole: Najpreje se pripíše rezervnemu zakladu: Pristopnine 50 K, dar neimenovanega 100 K, nadalje še svota 1.569 K 36 vin.; skupaj 1.719 K 36 vin., dalje se dajo od popolno plačanih deležev 5 odstot. obresti v znesku 735 K 07 vin., ostanek v znesku 6.372 kron 49 vin. se pa razdeli članom v blagu kot 6 odstotna dividenda. — V smislu pravil so izstopili iz načelstva Ivan Kenda, Leopold Lapajne, Ivan Šinkovec in Valentin Tratnik, kateri so bili zopet soglasno izvoljeni. Enako soglasno so bili zopet v nadzorstvo izvoljeni Arko Mihael, dekan v Idriji, Kaučič Franc, rudar v Sp. Idriji, Kumer Anton, c. kr. paznik v Idriji, Oswald Franc, c. kr. katehet v Idriji, Troha Leopold, c. kr. paznik v Idriji. Druzi predlogov ni bilo nikakih. Rezervni zaklad krščanskega gospodarskega društva znaša po sklepu občnega zbora 11.017 K 74 vin.

Idrija. Nekaj o nameravanemu štrajku leta 1900: V zadnji številki »Napreja«

predpogoj zdrave družbe. Na to so pri nas pričeli tisti, ki so v to poklicani, obračati svojo pozornost precej pozno. Le katoliška cerkev je po svojih brezštevilnih zavodih storila svojo dolžnost. Kar je pa storila država, je bore malo ali pravzaprav še to, kar je, je pod psom slabo. Ako obsodi sodišče kakega mladega človeka, ti ga vtaknejo med druge hudodelce. Namesto poboljšani po kazni ti zapusti pokvarjen ječo. In po prisilnih delavnicah ti šele pokvarijo mlade prisiljence. Vse gre po soldaško. Samo na pametno vzgojo ti naši pametni kitajski vsemogočni pjonarji niso mislili. Zdaj se jim že zelo pozno odpirajo lampe. Boljše sicer pozno, kakor nikoli. A delavskih društev dolžnost je, da prično sama resno misliti na to, kako preprečiti zanemarjanje lastne svoje dece. Vprašanje je nujno. Pereče tudi. Zato upamo, da se posveti vsa pozornost zanemarjeni mladini i na letošnjem III. vseslovenskem delavskem shodu!

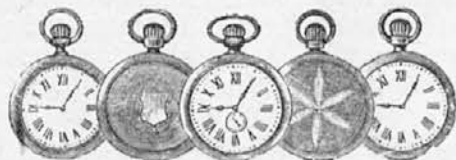
Stavke v Avstriji leta 1906. Lani je bilo v naši državi 919 stavk. Od dela so pa izključili podjetniki delavce v 44 slučajih. Prizadetih je bilo 3790 podjetij. Izmed 217.109 delavcev jih je stavkalo 135.260.

Na Pruskem dela po tvornicah 50.000 dekl, ki še niso stare 16 let.

Delavna doba po tobačnih tvornicah se je znižala leta 1906 splošno na 52 $\frac{3}{4}$ ur. Dejansko pa traja službena doba 50:7 ur.

Bolezni po tobačnih tvornicah. Zdravstvene razmere tobačnega delavstva so bile leta 1905 slabše, kakor pa v letu 1904. Začetkom leta je obbolelo osobito veliko oseb na influenci. Bolnikov je bilo 14.141 več, kakor leta 1904. Na sto delavcev jih je zbolelo 41:4. Izplačala se je bolniščina za 448.178 dni, leta 1904 pa za 383.637 dni. Porodov je bilo 5698, leta 1904 pa 5667. Izmed 29 tvorniških bolniških blagajin jih je izkazalo 14 primanjkljaj. Dnin se je izplačalo leta 1905 22.951.674 K, za 386.129 K več kakor leta 1904.

Delavci in delavke!
Zahtevajte v vseh javnih prostorih „Našo Moč“!

Ustanovljeno leta 1862.

Milko Krapeš urar

Podružnica Resljeva cesta št. 2 v Ljubljani
Podružnica Resljeva cesta št. 2 prej g. Jos. Černe.

Jurčitev trg št. 3, pri železnem mostu
priporoča svojo bogato zalogo

zlatih, srebrnih, tula- in nikelnastih ur, verižic, stenskih in nihalnih ur, uhancv in prstanov

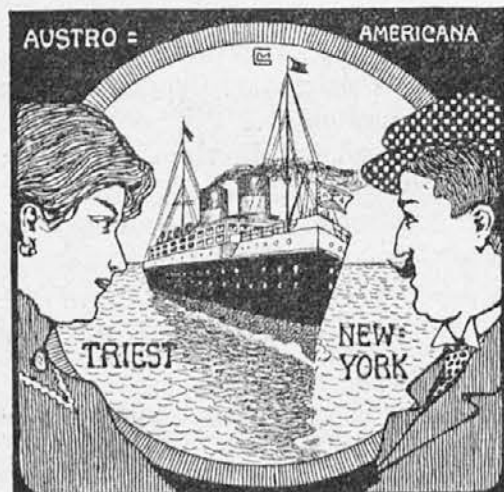
Kupuje in zamenjava staro zlato in srebro.
Gosp. urarjem v mestu in na deželi priporočam izredno veliko svojo zalogo furnitur.

Glavno zastopstvo za Kranjsko zaloga strun za nihalne ure v vseh dolžinah in debelostih.

„Naša moč“
izhaja vsak petek.
Cena na leto 3 krone.
Cene inseratom so:
za male 6stopne oglase: 6 vrstic 70 v., 12 vrstic 130 v., 18 vrstic 180 v., 24 vrstic 220 v. 3stopne oglase računamo: 1 krat 9 v. petit vrsta, 2 krat 7 v. petit vrsta, 3 krat 5 v. petit vrsta.
Uredništvo in upravnništvo
„Naše moči“
Kopitarjeve ulice št. 2.

Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernove ulice 9
priporočata
svojo največjo zalogo zgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke in
novosti v konfekciji za dame.

Ustanovljeno leta 1845.
JOS. REICH
Edini zavod
za kemično čiščenje obleke ter zastorjev, barvarija in likanje usnja
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
Sprejemališče
Šelenburgove ulice št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo na
Simona Kmetetka
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

Pozor, slovenska delavska društva!
Kupujte svoje potrebščine pri znani in priporočljivi domači manufakturni trgovini:
Češnik & Milavec
(pri Češniku)
Špitalske ulice Ljubljana Lingarjeve ulice
v kateri dobite vedno v veliki izbiri **najnovejše blago**
za ženska in moška oblačila.
Postrežba poštena in zanesljiva. Cene najnižje.

Ivan Podlesnik ml.
Ljubljana - - - Stari trg št. 10
Priporoča svojo trgovino s klobuki in čevlji
Velika zaloga
Solidno blago
Zmerne cene

Tovarna za stole
Franceta Švigeljna
na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko
izdeluje 2805 26-2
vsakovrstne stole
od preprostih do najfinejših po najnižjih cenah brez konkurence.
Ilustrovan cenik pošlje se na zahtevo zastonj in franko.